

Aureliu Manea se detașează de aparența reală a personajelor, el propunând simboluri pe care le înscrie în acest prelung cântec (de aceea cred că și textul trebuia să suporte același regim de esențializare). Decorul Doinei Pop e conceput cu o deosebită și sugestivă pregnanță: un planșeu împarte imaginea scenică în două, lăsând jos o bandă îngustă, iar deasupra o deschidere largă, de unde se marchează, în alte sfere, ecoul acestor vieți la care asistăm. Aici stăpânește dominator un idol straniu. Manea de multe ori a oferit imagini literale ale sensurilor din textele tratate; procedeul apare și acum, dar mult atenuat. Îngerul alb (interpretat cu un fascinant farmec de Irène Flamann) și Îngerul negru (Cătălina Popescu) nu mai țâșnesc din adâncuri înfiorătoare, ci participă senin metaforic la iubirea oamenilor. O scenă memorabilă încheie actul I: Îngerul alb se cațără pe o scară și, sub tirul fulgerător al Îngerului negru, se prăbușește la nesfârșit. În actul III are loc frumoasa mutație: Silvia execută gesturile Îngerului alb, iar acesta pe ale ei. Unei asemenea soluții, ce ascultă parcă de principiul alegoric medieval, îi răspund contrapunctic o sumă de simboluri ale civilizației moderne. Eroii vorbesc deseori la microfoane – poate și de aici provine sentimentul de vastitate al iubirii lor – muzică ușoară, de un elegant lirism, le acompaniază replicile. În acest amestec de instrumentație medievală și actuală se află o meditație asupra dragostei. Manea, până acum sincopat și halucinant în spectacolele sale, povestește aici un basm. Silvia, rostind în final «A fost odată...», oferă cheia întregii montări: îndepărtată poveste a unei iubiri neînlănțuite. Oamenii care visează zburând trebuie să rămână până la capăt singuri.» (1970)

Stagiunea 1969–1970

Recital de poezie,

Teatrul de Stat din Timișoara.

Regia: Aureliu Manea

Andrei Băleanu: „Un spectacol de poezie pe care același regizor l-a pregătit la Timișoara se deschidea cu imaginea unui tânăr înfășurat maiestuos într-o mantie de cavaler incoruptibil («Pururi tânăr, înfășurat în manta-mi...» – Eminescu). Urma un panoptic al secolului nostru, în care tinerețea apărea când avântată, când neliniștită, afișându-și tumultuos idealurile și speranțele, urmărită de amenințarea războaielor, întinată uneori de ipocrizie și frivolitate. (Ironia este la Manea la fel de nimicitoare ca și mânia: un june spunea versuri facile de amor, pe care trei fete le recepționau simultan, chicotind în trei variante personale și bătându-le fiecare, automat, la câte o mașină de scris imaginară; la sfârșit, donjuanul azvârlea cu indiferență textul dictat, iar hârtia ajungea în tumba măturătorilor.) Era un recital al contrastelor, al întrebărilor chinuitoare ori sarcastice, printre care apăreau însă, tonifiant, străfulgerări de sublim. În încheiere, o poezie închinată străvechului pământ al patriei. O masă dreptunghiulară, de lemn, era așezată în mijlocul scenei. Tinerii interpreți aduceau o pâine mare, rotundă, rupeau fiecare câte o bucată și o mâncau în tăcere, solemn, uniți în același ritual străbun. După o excursie frământată și contradictorie în inima epocii, Manea se întorcea la certitudinile grele, permanente, pe care le vedeam parcă apărându-le neclintit cu spada în mână.» (1970)